

Ram Manohar Lohia's Socialism

Key Points

জন্ম: ২৩ মাৰ্চ, ১৯১০ চনত উত্তৰ প্ৰদেশৰ আকবৰপুৰত

চমু প্ৰফাইল: সমাজবাদী ৰাজনীতিত আৰু ভাৰতীয় স্বাধীনতাৰ দিশত চলা আন্দোলনত এক বিশিষ্ট ব্যক্তিত্ব থকা ভাৰতীয় ৰাজনীতিবিদ আৰু কৰ্মী। তেওঁৰ কেৰিয়াৰৰ বেছিভাগ সময় সমাজবাদৰ এক সুকীয়া ভাৰতীয় সংস্কৰণৰ বিকাশৰ জৰিয়তে অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াৰ বাবে নিয়োজিত আছিল।

Meaning of socialism: সমাজবাদে ঔদ্যোগিক পুঁজিবাদী অৰ্থনীতিত উপস্থিত আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা পুনৰুৎপাদিত বৈষম্যৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হিচাপে উদ্ভৱ হোৱা ৰাজনৈতিক ধাৰণাসমূহৰ এটা গোটক বুজায়।

লোহিয়াৰ সমাজবাদৰ ধাৰণা:

লোহিয়াই পাঁচবিধ বৈষম্য চিনাক্ত কৰিছিল যিবোৰৰ বিৰুদ্ধে একেলগে যুঁজ দিব লাগিব: পুৰুষ-নাৰীৰ মাজত বৈষম্য, ছালৰ ৰঙৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বৈষম্য, জাতিভিত্তিক বৈষম্য, কিছুমান দেশৰ আন কিছুমান দেশৰ ওপৰত ঔপনিৱেশিক শাসন, অৰ্থনৈতিক বৈষম্য। তেওঁৰ বাবে এই পাঁচটা বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰামে পাঁচটা বিপ্লৱ গঠন কৰিছিল। তেওঁ এই তালিকাত আৰু দুটা বিপ্লৱ যোগ কৰিলে: ব্যক্তিগত জীৱনত অন্যায় বেদখলৰ বিৰুদ্ধে নাগৰিক স্বাধীনতাৰ বাবে বিপ্লৱ আৰু অহিংসাৰ বাবে বিপ্লৱ, সত্যগ্ৰহৰ সপক্ষে অস্ত্ৰ ত্যাগ। এইবোৰ আছিল সাতটা বিপ্লৱ বা সপ্ত ক্ৰান্তি, যি লোহিয়াৰ বাবে সমাজবাদৰ আদৰ্শ আছিল।

লোহিয়াৰ মতে ভাৰতত সমাজবাদৰ আৰম্ভণি হৈছিল গান্ধীৰ চিন্তা আৰু কৰ্মৰে। গান্ধীজীৰ আদৰ্শ, মূল্যবোধ আৰু পদ্ধতিৰ দ্বাৰা তেওঁ বহু পৰিমাণে প্ৰভাৱিত হৈছিল। তেওঁ গান্ধীজীৰ “সত্যগ্ৰহ” আৰু “অসহযোগ” ক ২০ শতিকাৰ মূল সৃষ্টি হিচাপে ধৰি ৰাখিছিল। লোহিয়াই বিচাৰিছিল যে গান্ধীৰ মতাদৰ্শৰ দ্বাৰা সমাজবাদৰ মতবাদ সমৃদ্ধ হওক। সমাজবাদৰ অৰ্থ আছিল কেৱল দৰিদ্ৰতা আৰু বৈষম্য দূৰ কৰাই নহয়, ব্যক্তিৰ চৰিত্ৰ গঢ়ি তোলা আৰু সংস্কাৰ কৰাও।

তেওঁ “সৰ্বোদয়” ক সমাজবাদৰ পৰাও পৃথক কৰিছিল। সাম্যবাদে হিংসা, কেন্দ্ৰীকৰণ, মানৱ স্বাধীনতা হেৰুৱাৰ পক্ষপাতী আছিল। তেওঁ মাৰ্ক্সবাদৰ লগত ইমানেই একমত হৈছিল যে ই শ্ৰেণী সংগ্ৰামক সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ গতিশীলতা হিচাপে গণ্য কৰিছিল। কিন্তু তেওঁ সাম্যবাদৰ লক্ষ্য আৰু পদ্ধতিৰ সৈতে একমত নাছিল আৰু সেয়েহে ইয়াক ভাৰতৰ বাবে অনুপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰিছিল।